VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM. ÁRA 30 FILLÉR 1958. FEBRUÁR 10.

PÁRTTÖRTÉNETI INTÉZET KÖNYVTÁRA

Kongresszus után...

Szakszervezetünk V. kongresszusa befejezte munkáját. Eredményekben gazdag életünk új szakasza kezdődik ezekben a napokban. Megválasztottuk az új Központi Vezetőséget, amely a következő kongresszusig irányítja szakszervezetünket.

Ugy gondoljuk, hogy az új Központi Vezetőség jó alapra építheti munkáját. A kongresszus ugyanis világosan megmutatta: a szakszervezet vezetősége, a tagság bizalmát élvezi. Ez az első nagy segítség a Központi Vezetőség munkájában. A kongresszus fontos, értékes határozatokat hozott — ez a másik nagy segítség — melyek új fellendülés felé vezethetik a Központi Vezetőség, a szakszervezetek munkáját.

A kongresszusi határozatok végrehajtása azonban nemcsak a vezetők feladata — hanem a tagoké is. Hiszen ezek a határozatok évekkel előre körvonalazták a feladatokat, a jövőt... Ez a jövő nem mentes a nehézségektől — de biztató — s a mi jó munkánkon is múlik, hogy mennyire leszünk úrrá a nehézségeken. Azt szeretnénk — és nyilván minden postás is így gondolkozik —, hogy minél kevesebb bajunk, gondunk, nehézségünk legyen. Csakhogy ehhez sok mindent kell megtennünk...

A kongresszusi határozatok csak az alapszervezetek jó és áldozatkész munkájával válhatnak valósággá. Beszéljük meg minden alapszervezetben, hogy a kongresszusi határozatok szellemében milyen helyi sajátosságok figyelembevételével lehet az elkövetkező időszakban dolgozni. Tegyük rendszeresebbé a szakszervezeti életet! Szilárdítsuk meg a munkafegyelmet a hivatalokban! Fejlesszük a kultúrmunkát! Számoljuk fel a legégetőbb munkavédelmi hiányosságokat!

Ha az egészséges vitákat konkrét határozatok követik, a taggyűlések nem lesznek pusztába kiáltott szavak! Az alapszervezeti taggyűlések határozata távlati munkaterv lesz, amelynek szellemében tagjaink és aktíváink majd éveken keresztül dolgoznak. Munkájuk azonban nemcsak az alapszervezetek ügye, hanem a most megválasztott Központi Vezetőségé is. A Központi Vezetőség tagjai a jövőben gyakrabban látogatnak el a postás dolgozók közé, az alapszervezetekbe, s több segítséget nyújtanak majd.

V. kongresszusunk is bebizonyította — szakszervezetünk jó úton jár —, az egész magyar postásság igazi érdekeit képviseli. A kongresszusunkra érkezett külföldi vendégek is őszinte nagyrabecsüléssel, barátsággal nyilatkoztak szakszervezetünk munkájáról.

Mégis akad olyan tagunk, aki nem veszi ki részét a szakszervezeti munkából. Ezen változtatni kell. Dolgozzunk szívvel-lélekkel mindannyian összefogva a posta még nagyobb sikereiért és ennek alapján a magyar postásság anyagi, erkölcsi és társadalmi helyzetének további javulásáért!

Van foganatja a szavunknak!

Még két hete sem volt, hogy szakszervezetünk V. kongresszusán Kecskemét egyik küldötte, Farkas Bertalan elvtárs, megemlítette a külterületi postás kézbesítők nehéz helyzetét, akiknek egy régebbi szabályzat értelmében 15 kg-ig ki kellett hordaniuk a csomagokat tekintet nélkül arra, hogy hány kilométer távolságra mennek. Azt mondotta Farkas elvtárs, „Gondoljunk az emberre is, aki ezt a munkát végzi!" És képzeljük el, hogy mily könnyen előfordulhat a külterületen, hogy az idő viszontagságai nem teszik lehetővé, hogy 10—15—20 kilométert kerékpározzon vagy legyalogoljon a kézbesítő egy 8—10 kg-os csomaggal. Ezen a kérdésen hamar és eredményesen kell segíteni!" Mint már mondottuk, még két hete sem volt, hogy Farkas Bertalan elvtárs hozzászólása elhangzott, amikor Katona Antal miniszterhelyettes elvtárs, aki részt vett kongresszusunkon, már intézkedett. A Postaügyi Értesítő ez évi 4. számában rendelet jelent meg a „Külterületi kezelők felvételi és kézbesítési tevékenységének korlátozásáról." A rendelet azonnali hatállyal megszünteti a külterületi kezelők csomag házhozkézbesítési, valamint pénz- és csomagfelvételi tevékenységét. A jövőben a külterületre címzett csomagokat, súlyra való tekintet nélkül, a hivatalban kell kézbesíteni.

Különösebb kommentárt úgy gondoljuk, nem is kell fűzni ehhez a rendelethez. Hazánkban legfőbb érték az ember! És a jogos panasz felvetése után néhány nappal már intézkedett is az illetékes szerv. Megváltoztatták a külterületi kezelők túlterheltségét okozó postakezelési utasítást. A panasz kongresszusunkon hangzott el, a választ a vezérigazgatóság legilletékesebbje, a miniszterhelyettes elvtárs adta meg, szolgálati úton.

Van foganatja hát a szavunknak, s örülünk, ha könnyíthetünk, ha segíteni tudunk a postás dolgozók munkájában!

Még öt kongresszusi hozzászólás

Annak ellenére, hogy a „Postás Dolgozó" szakszervezetünk V. kongresszusa után megkettőzött terjedelemben jelent meg, nem tudott helyet biztosítani hasábjain a *teljes* kongresszusi anyagnak. Helyszűke miatt, kongresszusi különszámunkból néhány hozzászólás kimaradt, amelyeket most pótlólag közlünk.

Káplán Anna

(Távíróhivatal) elvtársnő így kezdte beszédét a kongreszszuson: „Szeretettel üdvözlöm önöket a Központi Távíróhivatal minden dolgozója nevében és bizalommal eltelt szívvel kívánok sok sikert az elkövetkező feladatok megvalósításához. Hozzászólásom első részében a postás dolgozó nők kérdéseivel szeretnék foglalkozni. Nálunk a Központi Távíróhivatalban a létszám túlnyomó többségét nődolgozók adják, és úgy tapasztaljuk, hogy a Munka Törvénykönyvének a nődolgozókkal kapcsolatos rendelkezéseit a postán megnyugtatóan betartják, ez azonban nem jelenti azt, hogy ne lenne még javítani való. Csak apró kérdésekkel szeretnék foglalkozni, de úgy érzem, az apró mozaikok adják az országos problémát. Fájó kérdés hivatalunkban a munkaidő kérdése. Orvosi szakvélemény alapján a távíró munkakör túlzottan erős idegmunka, amelyet 8 hosszú órán keresztül végezni rendkívül nehéz. Fájón tapasztaljuk, hogy rajtunk kívül sehol a világon nem dolgoznak a távirászok napi 8 órát. A túlfeszített idegmunka reakciója erősen jelentkezik a megbetegedési statisztikában. Gyakori az idegkimerültség, bazedov-kór, állandó légcsőhurut és a különböző idegrendszeri megbetegedések. Még nehezebb nődolgozóink helyzete, hisz asszonyaink a hivatali munka után otthon újabb műszakba kezdenek és nem közömbös, hogy kimerülten fognak-e hozzá a családjuk körében adódó teendőkhöz. Jó lenne, ha a különböző felhívások helyett, melyek szigorú orvosi ellenőrzést követelnek az egészségre ártalmas munkahelyeken, a lehetőségek szerint az egészségre ártalmas munkakörülményeket igyekeznének megszüntetni. Az üzemi mosoda és varrószoba iránt nagy az érdeklődés, ezeket a létesítményeket nem győzik köszönni asszonyaink. Ugyancsak nagy segítség lenne, ha legalább a legnagyobb üzemeknél KÖZÉRT árudát tudnánk létesíteni.

Néhány gondolatot felvetnék az ifjúság kérdésével kapcsolatban is. Tagadom, hogy ifjúságunk alapjaiban rosszra hajló. Az biztos, hogy mindig akad néhány főkolompos, aki szemtelenséggel, hetykeséggel munka utálattal eltelt és akinek olykor sikerül követőkre találnia. De minden idősebb bírálóval szemben állítom, hogy ezek a mi időnkben az ún. „régebbi" időkben is megvoltak... A mai postás fiatalok nagy lehetőséget kapnak a továbbtanulásra, mégis sokkal tiszteletlenebbek és belátás nélkülibbek, mint a régiek voltak. Ez tény is, épp ezért vád is. De mi ennek az oka? Véleményem szerint az, hogy az idősebbek nem fordítanak elég időt arra, hogy megmagyarázzák, hogy a mai ifjúság előnyösebb helyzete az egykori ifjúság, a mai idősebbek, hangya-szorgalmú munkájának gyümölcse. A fiatalok nem látják a megtett utat. Magyarázat helyett csak azt kapják: könnyű nektek! De miért könnyű, ez a kérdés. S honnan tudja egy 18—20 éves fiatal, hogy honnan indultunk el, ha senki sem hajlandó megmagyarázni neki. Mai ifjúságunk nem rossz, de céltudatosabb, vitaképesebb, mint mi voltunk annak idején. Kérem gondolkozzanak véleményem felett és ha helyesnek tartják, segítsenek a megoldásban."

Ezután

Bayer Zoltán

elvtárs (Vezérigazgatóság) emelkedett szólásra. Először az újítómozgalom problémáiról beszélt. Megemlítette, hogy az újítók 30 millió forintot takarítottak meg és az újítások javították a posta minőségi munkáját, s technikai előrehaladást is jelentettek, annak ellenére, hogy a mozgalom az utóbbi időben visszaesett és a mozgalom nem úgy haladt, mint ahogyan kellene. „Két javaslatot szeretnék tenni — mondotta — arra vonatkozóan, hogyan lehetne javítani az újítómozgalmon. Véleményem szerint az emberek általában azt csinálják, amivel egyetértenek, amit hivatásuknak éreznek, amit szeretnek, de alaposan megnézik a dolgok anyagi oldalát is. Szerintem ez a kérdés lényege. Jobb lenne, gondolom, az újítómozgalom, ha megfelelő, nagyobb propagandát fejtene ki a szakszervezet és a posta. Első javaslatom tehát a hatékonyabb propaganda az újítómozgalom érdekében. Második javaslatom gazdasági kérdés. Ma 10 százalékot fizetnek az újításokért. Javaslom, emeljük fel 20—30 százalékra az újítók díjazását s ez sem a posta sem, a népgazdaság részére nem lenne káros. Miért nem? Azt hiszem, ha többet fizetnénk ki egy-egy újításért, az újítások száma ugrásszerűen megnőne."

Az egyenruha kérdésében vitába kell szállni Kossa elvtárssal. Kossa elvtárs azt mondta, hogy ő a maga személyében inkább bérben, illetve pénzben váltaná meg az egyenruhát, mert a szocialista bérezést egyáltalán nem segíti, ha a ruha stb. benne van. Én azt hiszem, helyesebb lenne, ha megmaradnánk a mai rendszer mellett, mert a külön összegű juttatások előbb-utóbb feledésbe mennének és bizonyos idő múlva a dolgozók újra jelentkeznének egyenruháért.

Helyes lenne a családipótlék megoldását felvenni a programtervezetbe, annál is inkább, mert való igaz, hogy a mai családipótlék rendszerben a nagycsaládosok sajnálatosan hátrányban vannak.

A tömegkapcsolatokról is szeretnék beszélni. Ezek a legutóbbi időkben jelentősen javultak, mégis vannak még kívánnivalók. A mind gyakoribb gyűléseken csak úgy kutyafuttában megjelenő vezetők sablon kérdésekre kapnak választ, s 4—6 óra alatt nem lehet egy munkaterület problémáit igaz valójukban megismerni. Javaslom, fogadjuk meg a kínaiak helyes kezdeményezését: s menjenek le a szakszervezet vezető funkcionáriusai bizonyos időre, bizonyos helyekre munkát végezni." Ezután Bayer elvtárs a káderutánpótlás problémáiról beszélt és azt javasolta, hogy minden szakszervezeti vezető találja meg és állítsa munkába helyettesét.

Ezután

Csáki László

elvtárs, a szakszervezet szervezési osztályának vezetője emelkedett szólásra. A szakszervezeti aktívák ellenforradalom alatt tanúsított magatartásáról beszélt és megállapította, hogy mindazok, akiket mi javasoltunk a szakszervezeti bozgalom ellen. Vidéken a legtöbb helyen folyamatosan dolgoztak — mondotta. — Persze voltak bizonytalankodások — nem is egy helyen az aktívák körében. Sok helyen baj volt a szakszervezeti demokráciával és ezt ellenségeink kihasználták. Még mindig találkozunk a tagsággal szemben tanúsított felelőtlenséggel. Egyes szakszervezeti funkcionáriusaink nem tartanak rendszeresen vezetőségi üléseket, nem éreznek felelősséget választóikkal szemben. Az öletszerűen tartott vezetőségi ülések néha formálisak. Kétségtelenül szükséges volt, hogy a szakszervezeti bizottságok, a területi szervek szélesebb jogkört kapjanak, mint az előző esztendőkben. A probléma inkább ott jelentkezett, hogy nem élnek eléggé ezekkel a jogokkal, s szerveink egy része nem uralja eléggé azt a területet, amelyet pedig kellene, hogy uraljon. Ennek az oka azonban az is, hogy a szakszervezeti munkához mi. központiak sem adunk elegendő segítséget. Több helyszíni segítséget kell biztosítanunk! Hibánk volt, hogy mi az aktívákban nem láttuk meg eléggé az embert, s az ő emberi problémáikkal nem törődtünk eleget. Pedig a legjobb aktíva is csak akkor dolgozik jól, ha vele is törődnek, hiszen akkor a maga igazának bizonygatásával tudja meggyőzni másik társát. Leszűrtük ezeket a tanulságokat — mondotta befejezésül Csáki elvtárs — és bizonyos, hogy a jövőben még jobbá, még sikeresebbé tudjuk tenni szakszervezetünk munkáját.

Básta Rezső

elvtárs, a Központi Vezetőség tagja emelkedett szólásra. Először az ellenforradalomról beszélt. Lehet — mondotta —, hogy sokan úgy érzik, már eleget beszéltünk erről a kérdésről, de úgy érzem, ezeknek nincs igazuk. Én három ellenforradalmat értem meg és nagyon jól tudom, mint a többi idősebb elvtárs is, mit jelentett nálunk az az ellenforradalom, amely itt októberben kirobbant. Átéltem 1919-et a ludovikások ellenforradalmát, a Horthy-ellenforradalmat, megismertem a jelszavakat „haza", „szabadság", „kereszténység", de az igazi oldaláról és nem úgy, ahogy ők mondták. A bojárok imperialista hadseregeit hívták segítségül, ez volt a szabadság, a haza, a kereszténység! És erről a mai fiatalok keveset tudnak. Erről nem beszéltünk eleget a fiataloknak, ezért tapasztalatlanok voltak. Pedig ez az október is így indult, sőt sokkal hatványozottabban. Ha győz ez az október, hónapokig tartó Szent Bertalan éjszaka lett volna, hisz ebben nagy gyakorlatuk van 1919-ről. Láttuk az évekig grasszáló Héjjas Ivánokat, Prónaiakat, Osztenburgokat, láttuk Siófokot, Szegedet, Orgoványt. Erre a fiatalok nem emlékeznek. Pedig éppen a fiatalok jövője érdekében mondom, hogy igen is az ellenforradalomról fogunk beszélni, mert nem felejthetünk és nem fogunk feledni! És aki az október alatt cselekedett, az állást foglalt politikailag, vallott. *(Ugy van! Ugy van! — közbekiáltások.)* És néhány szót ennek az ellenforradalomnak a jelszavairól.

Szabadságot akartak az ellenforradalmár urak, tiszta választást, szabad parlamentet, szabad sajtót. Ezeket a jelszavakat talán úgy kellene megfogalmazni, hogy a Szabad Európa sugallta parlamentet, a Szabad Európa sugallta sajtót, a Szabad Európa sugallta tiszta választást stb., stb. akartak. És pár szót az ellenforradalom leverése utáni jelszavakról és megjegyzésekről. Mondják a postán, azelőtt a postásoknak jobb volt. Hát én 35 éve vagyok postás és van egy pár idősebb postás is a küldötteink között, s ennek alapján állíthatom, a postásoknak akkoriban sokkal roszszabb volt. Nagyok voltak az aránytalanságok, a műszerészeknek rosszabb volt, mint a főellenőrnek, én is az voltam, mások is azok voltak, tudom, tudjuk. Vagy a több ezer postadíjnok, kezelő, akik 12—18 évig vártak, amíg befutottak a bűvös tizenegyedik fizetési osztályba és kinevezték segédtisztnek. Néhányan jól éltek, de a több ezer díjnok nagyon rosszul élt. Mondják, a művelt Nyugaton jobb... Hát a hivatalunkból tizen disszidáltak. Szabad Európa szerint a genfi tó partján pihenik ki fáradalmaikat. Szerintem másutt vannak. Mankovai kollega, aki háromtagú családjával 5000 forintnál többet keresett itt, most a postán dolgozik, szépen keres, de olyan a munkatempó, amit alig bírnak. Vissza akar jönni hozzánk a postára. Vissza, Ausztráliából ide Budapestre. Dr. Mike László postafelügyelő Ausztráliába ment szintén. Ma villanyszerelő. Ezt itthon is megtehette volna, s nem lett volna kitéve egy esetleges elbocsátási hullám veszélyeinek, ahol mindig az idegenek járnak rosszul. Gulyás kolléga Olaszországban van. Egy kuláknál dolgozik. Lerongyolódott, öngyilkossággal fenyegetőzik, ha nem biztosítjuk, hogy visszakerülhessen hozzánk, a postára. Itthon is elmehetett volna kulákhoz dolgozni.

Azt is kérdezik, minek a szakszervezet? Hát én azt mondom, szakszervezet kell, s ez nem más, mint politikai állásfoglalás a munkáshatalom fenntartása, megvédése érdekében. A szakszervezet elsősorban politikai öntudatot ad, a szervezettségben rejlő erőt adja, a munkáshatalom megvédéséért harcol ebben az országban.

Ezután a szakszervezetek szükségességéről beszélt Básta elvtárs. Majd a határozati javaslat egyes pontjainak kiegészítését kérte. Azután így fejezte be beszédét. „A postás kongresszus a szervezett postás dolgozók többségének teljes egyetértésével, egyetért a forradalmi munkás-paraszt kormány programjával, a párt politikájával."

(Folytatás a 3. oldalon.)

Február 28-án ül össze a szakszervezetek kongresszusa

A szakszervezetek országos tanácsa február hó 1-én tartotta XIII. teljes ülését.

A SZOT ülésének határozata alapján *a magyar szakszervezetek XIX. kongresszusa február 28 és március 2-a között tartja ülését.*

A XIX. kongresszus határozati javaslatát és az alapszabály módosításának tervezetét február 2-től 20-ig nyilvános vitára bocsátják.

Szakszervezeti nagygyűlés Budapesten

Szakszervezetünk V. Kongresszusa után a postásszakszervezet budapesti bizottsága szakszervezeti tagok és aktívák számára értekezletet szervezett, melyen közel hatszázan vettek részt. Az aktívaértekezleten megjelentek: a szakszervezet meghívására hazánkban tartózkodó külföldi szakszervezetek képviselői: **Vaszilij Zsiganov** elvtárs, a Szovjetunió közlekedési és postásszakszervezetének titkára, **Georges Frischmann** elvtárs, a francia postásszakszervezet főtitkára, **Josef Sturm** elvtárs, az osztrák postásszakszervezet központi vezetőségének tagja, **Karl Kalauch** elvtárs, a Német Demokratikus Köztársaság postásszakszervezetének elnökhelyettese, valamint az újonnan megválasztott központi vezetőség, elnökség és számvizsgáló bizottság tagjai.

A nagygyűlés az V. Kongresszus határozatát kívánta ismertetni a budapesti szakszervezeti aktivistákkal és lehetőséget kívánt adni az aktívák és a külföldi szakszervezetek képviselőinek a közvetlen találkozásra, valamint arra, hogy kérdéseket tegyenek fel a külföldi elvtársaknak, az ottani szakszervezeti munkára és a postás dolgozók élet- és munkakörülményeire vonatkozóan.

A részvevők érdeklődését bizonyítja, hogy 35 aktivista több mint 100 kérdést tett fel, többeknek pedig az idő előrehaladottsága miatt nem nyílt lehetősége a kérdések feltevésére.

A kérdések főleg a külföldi postás dolgozók élet- és munkakörülményeire irányultak, többek között a munkaidő, nyugdíjkorhatár, postai bérrendszer formája, egyenruhaellátás, postai szociális létesítmények, nyugati országokban élő magyar disszidensek sorsa, nyugati postás dolgozók véleménye az 1956-os októberi magyarországi ellenforradalomról stb. érdekelte a kérdezőket.

Az elhangzott kérdésekre elsőnek **Vaszilij Zsiganov** elvtárs válaszolt. A szovjet postán a dolgozók bére az alapfizetésből — ez a nagyobb összeg — az 5—40 százalékig terjedő eltöltött szolgálati évek után járó bérből és a tervteljesítésnek megfelelő prémiumból tevődik össze. A szovjet postás-szakszervezet jelenleg egy új bérezési rendszeren dolgozik, amelyet 1960-ig kell elkészíteni.

A szovjet postán nincsenek állományon kívüli dolgozók, minden postás — a sajtóterjesztést végzők is — postai állományi létszámba tartoznak.

A Szovjetunióban kétféleképpen történik a sajtóterjesztés; egyrészt postai pavilonokon keresztül, itt postás dolgozók árusítják a lapokat, akik az alapfizetésük mellett az eladott lappéldányok után bizonyos százalékot kapnak.

A másik lapterjesztési mód az üzemi lapterjesztés. Minden üzem társadalmi lapterjesztőket jelöl ki, akik az üzemben sajtóelőfizetőket gyűjtenek.

Az egyenruhaellátás nem kedvezményes. A ruha árának teljes összegét térítik a dolgozók. A törlesztési idő megegyezik a ruha kihordási idejével. Jelenleg egy pár cipőt kapnak évente a dolgozók, azonban törekednek arra, hogy a jövőben évente két párat kapjanak. A nyugdíjak megállapítása a postán egységes elvek alapján történik, vannak azonban munkakörök, ahol kedvezményes alapon állapítják meg a nyugdíjakat, pl. a nemzetközi távbeszélő kezelők, 100-nál több előfizetővel rendelkező városok központi kezelői, kábelmunkások és hegesztők. A nők 20 évi munkaviszony után 50 éves korban, a férfiak 25 évi munkaviszony után 55 éves korban érik el a nyugdíjazási korhatárt.

Jelenleg a postai üzemek többségénél 8 órás a munkaidő. Kivételt képeznek a távbeszélő kp. kezelők, ahol a munkaidő 7 óra. Most arra törekszenek, ami a közeljövőben meg is fog történni, hogy az összes postai szerveknél a 7 órás munkaidőt vezessék be.

A Szovjetunióban egységes betegbiztosítás és betegellátás van, nincs külön betegbiztosító intézet.

A szovjet postás dolgozók továbbképzését és a postai szakemberek utánpótlását 6 főiskola, 3 esti főiskola, 27 technikum szolgálja.

Josef Sturm elvtárs a feltett kérdésekre a következőket válaszolta: Az osztrák postások a szolgálati egyenruhát ingyen kapják, azonban csak azok, akik a postát igénybevevő felekkel közvetlen kapcsolatban állnak. A nyári és téli egyenruha kihordási ideje két év, a köpeny kihordási ideje 8 év. Cipőt az osztrák postások egyáltalán nem kapnak. A postás nődolgozók 35 évi szolgálat és 60. életévük betöltése után, a férfiak pedig 40 évi szolgálat és 65. életévük betöltése után mehetnek nyugdíjba. Nyugdíjként a legutolsó kereset 78,3 százalékát kapják. Viszont nyugdíjalap-hozzájárulás címén 4,8 százalékot kell havonta fizetni, melynek felét a dolgozó, felét pedig a posta fizeti. A nyugdíjösszegek különbözők aszerint, hogy az érdekelt dolgozó mennyi nyugdíjalap hozzájárulást fizetett, és hány évig volt postai alkalmazásban. Általában 6—800 schilling a postás nyugdíj.

A dolgozók általában heti 48 órát dolgoznak. Nehezebb munkakörökben — távbeszélő kezelés és pénzfelvételt ellátó felvételi dolgozók — munkaideje heti 42 óra. Egyes munkakörökben a dolgozók nem 48, hanem heti 56 órát is dolgoznak. 1945 óta még mindig nem dolgoztak ki új munkaügyi rendeletet. Jelenleg még mindig a náci korszakban hozott munkaidő rendelkezéseket alkalmazzák. Az új szakmai rendeletter-vezetben a kormányzati szervek a postások és tűzoltók heti munkaidejét 42 órában tervezik megállapítani.

Óvodák és napközik Ausztriában is működnek, de egészen más formában és kedvezőtlenebb lehetőségek alapján, mint Magyarországon. Nemcsak Bécsben, de egész Ausztriában kevés az óvodák és bölcsődék száma.

Az osztrák postán létszámhiány van, ennekfolytán a múlt évi szabadságoknak 32 százaléka kiadatlan. A jelenleg érvényben levő osztrák postai szolgálati szabályzatban, a szabadságra vonatkozóan ez áll:

„A dolgozónak joga van a szabadságra, de csak abban az esetben, ha a szolgálat megengedi."

Ausztriában fokozatosan emelkednek az árak, ezért a postások fizetésemelést kérnek.

A magyar disszidensek közül Ausztriában jelenleg azok az emberek tartózkodnak, akiket egészségi állapotuk, vagy egyéb okuk miatt a nyugati országok nem vettek át. Ezek ausztriai magatartása nem hoz dicsőséget a magyar népre. Gyakori köztük a verekedés, az osztrák rendőri szervek elleni erőszak és a lopás. Ma már nemcsak az osztrákok, hanem maga az osztrák belügyminiszter is nagyon örülne, ha ezek az emberek elhagynák Ausztriát.

Karl Kalauch elvtárs a következőket mondotta:

A postás dolgozók munkaideje általában *heti 45 órát* tesz ki. Kivételt képeznek a távirászok és a telefonkezelők, akiknek heti 42 óra a munkaidejük. A mozgópostások munkaideje heti 40—42 óra.

A műszakiak időbérben vannak és ehhez kaphatnak a teljesítménytöbblet alapján prémiumot 6,5 százalékig. Ezen túlmenően versenyjutalmakat és negyedévenként pénzjutalmat, ha a terveket teljesítették.

A Német Demokratikus Köztársaságban egységes betegbiztosító intézet működik, a postásságnak nincs külön betegbiztosító intézete.

Nyugdíjat a postás dolgozó 40 évi szolgálat után kap, a legutolsó fizetésének 65 százalékát. A dolgozók havonta 10 százalék nyugdíjhozzájárulást fizetnek.

Georges Frischmann elvtárs a következőket mondotta: A francia postánál 25 évi szolgálat és a 60. életév betöltése után jár a nyugdíj. 1953-ig egyes munkakörökben — pl. a kézbesítők — már 55 év után nyugdíjba mehettek. Ezt a kedvezményt azonban a kormányzat megvonta és a nyugdíj korhatárt 60 évre emelte. Sőt 1953-ban a kormányzat 65 évben akarta megállapítani a nyugdíjkorhatárt, ezt az intézkedést azonban egy 25 napon át tartó sztrájk útján meg tudták akadályozni.

A francia postás nődolgozók 1946-ig gyakorlatilag nem politizálhattak, pártba nem léphettek. 1946-ban, amikor Maurice Thorez elvtárs benn volt a francia kormányban, törvénybe iktatták a postásoknak azt a jogát, hogy politizálhassanak. Azonban a mai napig is harcban állnak, hogy ezt a jogot érvényesíthessék. Sok postásnak van baja abból, hogy a politikai életben aktívan részt vesz.

A francia postán általában heti 48 óra a munkaidő. A kézbesítők heti munkaideje több mint 50 óra. Négy évi kemény harc után elérték, hogy a vonalmunkások heti munkaideje 45 órára csökkent, a mozgópostások heti munkaideje pedig heti 42 óra. Harcuk egyik legnagyobb sikere, hogy a telefonkezelők munkaidejét heti 32 órára csökkentették, de csak Párizsban, a vidéki távbeszélőkezelők munkaideje heti 42 óra. A nők és férfiak azonos munkakör elvégzése esetén, azonos bérben részesülnek. A nőknek ezt a jogát a Thorez elvtárs idejében hozott rendelet biztosítja. Sajnos, azonban azt még nem tudtuk elérni, hogy a nők a postán vezető beosztásba is kerülhessenek.

A francia postások 25 évi szolgálat után általában a fizetés 50 százalékát kapják nyugdíjként. Azonban ha 25 évnél több szolgálati idővel rendelkezik, akkor felmehet a nyugdíja 60 százalékra, de maximálisan 70—75 százalékra is. Ezt mondja a törvény. A kormányzat azonban a törvényt kijátszva a legkülönbözőbb módon csökkenti a nyugdíjakat. Ugyanis a nyugdíjmegállapításnál a fizetésnek csak egyik részére vonatkoztatják az 50 százalékot, nem a teljes fizetésre, úgy, hogy gyakorlatilag sokszor a nyugdíj csak a fizetés 40 százalékát éri el. A postán kívül egyéb iparágakban és munkaterületeken is van nyugdíj, de ez alacsonyabb. Állandó harc kérdése az itteni nyugdíjak megállapítása, és az ez irányú harcot a többi szakszervezetekkel együtt folytatják.

Franciaországban 130 000 postás közül 75 ezer a nő. Bölcsődék, óvodák, napközi otthonok egyáltalán nincsenek. A párizsi interközpontban 3000 nő dolgozik, azonban gyermekintézmény, óvoda, bölcsőde nincs. Erről meggyőződhetnek azok a magyar nemzetközi telefonkezelők, akik állandó telefonkapcsolatot tartanak a francia nemzetközi kezelőkkel. Franciaországban egy hónapi szabadság jár minden postás dolgozónak. Postán kívüli ipari és egyéb dolgozók számára általában 3 heti szabadságot ítél meg a törvény. Ebben az esetben is bebizonyosodik, hogy a kapitalisták, amit az egyik kezükkel az egyik rétegnek adnak, ugyanazt a másik kezükkel a másik rétegtől megvonják. A francia posta vezetősége a posta termelékenységének emelésére komoly intézkedéseket tett. Azonban ezt nem a gépesítéssel, hanem a szellemi és fizikai munka fokozásával kívánja elérni. Egy alapvizsgával sem rendelkező dolgozónak negyedóránként legalább 500 levelet, egy magasabb képesítésű dolgozónak pedig negyedóránként legalább 800 levelet kell szétosztani; illetve irányítani. A telefonkezelők munkateljesítményét szintén nagymértékben megemelték. Olyan mértékben, hogy a szakmai megbetegedések nagyon elterjedtek. 1949-től napjainkig 6900 francia postai telefonkezelőnő vált elmebeteggé, s ezenkívül magas azoknak a száma, akik különböző idegbetegségben szenvednek.

A francia munkások, a francia postások a saját problémájukon keresztül ítélték meg a magyarországi ellenforradalmi eseményeket. Amikor a francia munkás — a nyugati propaganda alapján — azt hallotta, hogy a magyar munkások vissza akarják állítani a régi rendszert, nem hitték el. Azok számára, akik tudják a kapitalista és szocialista rendszer közötti különbséget, elképzelhetetlen, hogy a kapitalista rendszert kívánnák vissza. Amikor azt hallották, hogy hibák vannak Magyarországon, melyek elégedetlenséget váltottak ki a dolgozók között, azt megértették, de azt mondták, ha hibák vannak, azokat ki kell javítani, de a rendszert megváltoztatni teljesen hihetetlen dolognak tűnt előttük. Amikor a francia munkásoknak a kapitalista főnökeik mondták azt, hogy Magyarországon a munkások vissza akarják állítani a régi rendszert, ez végső bizonyítéka volt annak, hogy nem igaz. Minden kérdésre, amit a francia munkások feltettek, legfőképpen a miniszterek és a tőkések adták meg a választ. Amikor a francia tőkések, a munkásnyúzók kimentek az utcára és tüntettek, hogy szabadságot a magyar munkásoknak, ezzel felnyitották a munkásosztály szemét a magyarországi helyzettel kapcsolatban. Ekkor történt először Franciaországban, hogy a munkások a tőkéseket látták tüntetni, azért, hogy a munkások sztrájkoljanak. Akkor azt mondta a francia munkás, hogyha a tőkés, a kapitalista főnök sztrájkra buzdít, hogy sztrájkoljanak a magyar munkásokért, akkor ez csak az ő érdeke lehet és nem a munkások érdeke. Végül a miniszterek is felvonulást rendeztek. Bideault-val az élen kiabálták, hogy szabadságot Magyarországnak. Ugyanazok a miniszterek, azok, akik az algériai háborúnak a legvéresebb szószólói, a gyarmatokon a legvéresebb kizsákmányolók és elnyomó háborúra buzdítottak. Ez nyilvánvalóvá tette az igazságot a munkások előtt is. Az az Adenauer hirdeti, hogy szabadságot Magyarországnak, aki ugyanakkor a német kommunista pártot betiltotta? És azok az amerikaiak, akik Franciaországban az épületek százait vették el kaszárnyáknak, katonai raktárnak? A francia munkások erre azt válaszolták, hogy szabadságot Franciaországnak! Akkor, amikor Franciaországban megtámadták és tűz alá vették a párt központi lapjának helyiségeit, akkor 50 ezer francia munkás adta meg a választ olymódon, hogy azóta nem merték a kommunista párt elleni támadást megismételni. A Franciaországba került magyar disszidensek helyzetéről csak annyit mondhatok, hogy mindannyian csalódtak. A várt paradicsom helyett a legszörnyűbb nyomorba kerültek. A legnagyobb meglepetést a bérek és árak közti aránytalanság okozta. Ami talán még nagyobb meglepetést is okozott számukra az a magas munkatempó, amit az egyes gyárakban megkövetelnek, és amit a magyar munkások elérni nem tudnak. Ma már a disszidensek közül többen beadvánnyal fordulnak a kormányhoz hazatérésük ügyében. A francia kormányzat kereken megtiltotta a visszatérést, erre engedélyt nem ad. Ennek valószínűleg az az oka, hogy a francia kormány nem akarja, hogy a Magyarországra visszatérő fiatalok elmondják idehaza franciaországi siralmas élményeiket.

Horn Dezső elvtárs, a szakszervezet főtitkára szólalt fel ezután. Örömmel tölt el — mondotta, hogy őszinte beszélgetés alakult ki a budapesti aktívák és a külföldi szakszervezetek képviselői között.

Egyidejűleg megállapította annak helytelenségét, hogy a múltban nem adtunk tájékoztatást a postás dolgozóknak. Ebből adódott, hogy a dolgozók, a fiatalok bizonyos vonatkozásban el voltak zárva a külföldtől, nem tájékoztattuk őket őszintén a külföldi — nyugati — postások életéről, életkörülményeiről. Így nem egyszer az ellenséges elemek tájékoztatása, a külföldi propaganda alapján elhittek olyan kedvezőnek látszó híreket, amelyeknek ellenkezőjéről csak akkor győződtek meg, — saját bőrükön — amikor az ellenforradalmi események után kimentek nyugatra.

A szakszervezet elhatározta, hogy a legrövidebb időn belül szoros kapcsolatot épít ki az összes testvéri és a kapitalista országok haladó szakszervezeteivel, elsősorban azért, hogy megismerjük, hogyan élnek a külföldi országok dolgozói, s köztük különösen a postás dolgozók. Mi ezeket az ismereteinket a helyes tanulságok és következtetések leszűrése mellett őszintén a postás dolgozók elé fogjuk tárni, mint ahogy azt a mai értekezleten is tettük.

Amint a külföldi elvtársak válaszaiból kitűnik, nekünk magyar dolgozóknak, postásoknak, nincs különösebb szégyenkezni valónk az előrehaladásunkat illetően. Ahhoz azonban, hogy helyes tanulságokat szűrjünk le, reálisan értékeljük az itt hallottakat, fontos, hogy ne elvonatkoztatva vizsgáljuk az eseményeket, az elért eredményeket a szocialista és kapitalista társadalmi viszonyok között. Nem lehet mechanikus összehasonlításokat tenni az egyes országok között és a történelmi adottságokat figyelmen kívül hagyni. Figyelembe kell vennünk, hogy milyen fejlett annak az országnak az ipara, mezőgazdasága, hogy gyarmatai vannak. Vagy azt, hogy az az ország mennyit vérzett, mennyit háborúzott, hányszor pusztították el iparát, egész államgazdaságát, postai berendezését. A kapitalista országok dolgozóinak élet- és munkakörülményeinek megítélésénél azt is figyelembe kell vennünk, hogy milyen életkörülmények között élnek az anyaország dolgozói, és milyen körülmények között ugyanezen ország gyarmatán élő dolgozók.

Az eredményeket vizsgálva, különbség van a mi eredményeink és a kapitalista országok dolgozóinak eredménye között. Mi a szocialista gazdasági és társadalmi viszonyok között értünk el eredményeket, ahol a munkásosztály és a vele szövetséges parasztság van hatalmon és az egész társadalom alapvető célkitűzése a dolgozók élet- és munkakörülményeinek, életszínvonalának állandó javítása és az ennek alapjául szolgáló nemzeti jövedelem növelése.

A francia, osztrák és a többi elvtársak nyugaton keservesen harcolnak azért, — a kapitalista viszonyok között —, hogy amit már elértek, megtartsák és ne vonják vissza tőlük. Azok a sztrájkok, amiket nyugaton pl. Franciaországban folytatnak, nem olyan „összkomfortos" sztrájkok, amilyeneket az ellenforradalmárok szerveztek nálunk egy évvel ezelőtt. Ott a sztrájk ideje alatt nincs fizetés.

Figyelembe kell venni azt is, hogy mi, magyar dolgozók ott tartunk, hogy megbeszéljük saját problémáinkat, illetékes szervek igénylik és figyelembe is veszik javaslatainkat. Ott tartunk, hogy nemcsak követeléseket tudunk támasztani, hanem jogunk van beleszólni abba is, hogyan teremtsük meg, hogyan használjuk fel a nemzeti jövedelmet. Ausztriában, Franciaországban és a többi kapitalista országokban a dolgozóknak ilyen jogot nem biztosítanak. Látni kell még azt is, hogy a kapitalista országokban a közalkalmazottak viszonylag előnyös helyzetben vannak a munkásokhoz képest. A francia elvtárs nem mondta azt el, hogy hogyan élnek Franciaországban a postások mellett a többi dolgozók, és a francia gyarmatokon élő dolgozók. Vagy pl. Ausztriában megvan-e minden munkásnak az a lehetősége, amit az ottani kormányzat a postás dolgozóknak biztosít.

Kedvezőnek tűnik egyes nyugati országokban a nyugdíjak megállapítása. Azonban magyarországi viszonyok között, emellett azt is látni kell, hogy a társadalombiztosításban részvevők száma 3 millióról 6 millióra emelkedett országunkban. Nem szabad elfelejtenünk, hogy amíg a budapesti postásoknak rosszabb lett az egészségügyi ellátása, amióta nincs önálló biztosító intézetünk, 3 millió dolgozót, aki azelőtt nem tudott ilyen körülmények között orvoshoz jutni, kapcsoltunk be az egységes társadalombiztosításba. És itt nem állunk meg — valamennyien részesülünk majd egészségügyünk fejlődésében. Ilyen és hasonló tárgyilagos következtetésekkel, helyes tanulságok leszűrésével kell vizsgálnunk mindazokat, amiket itt nekünk a külföldi küldöttek elmondtak. Nem kívánjuk tagadni azt, ami esetleg egyes kapitalista országokban jobb, mint nálunk, de ugyanilyen mértékben védelmére kelünk azoknak a vívmányoknak, amiket a mi rendszerünk az összdolgozók, köztük a postás dolgozók részére is biztosított. És nem tűrhetjük azt, hogy egyes emberek jóindulatból, de kellő tájékozottság hiányában, vagy ellenséges szándékkal tagadni merjék eddigi sikereinket és úgy állítsák be, ahogy azt az ellenforradalom idején beállították, hogy hazánkban csak hibák voltak és tagadták sok munkával szerzett eredményeinket — fejezte be felszólalását Horn elvtárs.

A jól sikerült nagygyűlést — reméljük — több hasonló követi majd.

Fatalin János

Kézbesítő az orvosnál

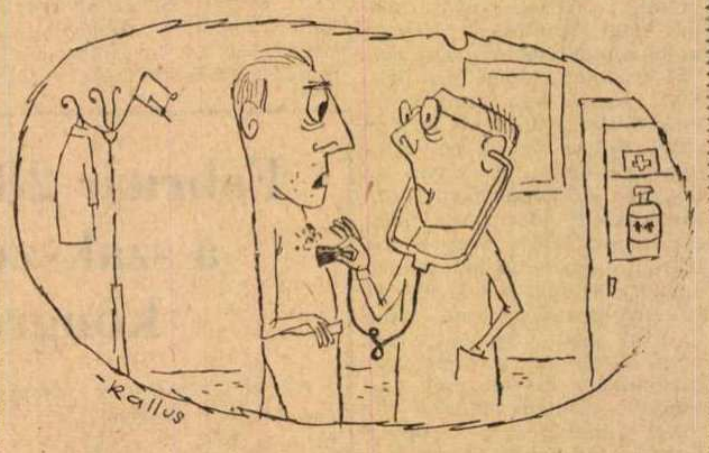

— Magának naponta legalább 4—5 órát kell sétálnia!

— Kihordás előtt, doktor úr, vagy kihordás után?

Akik már nem kaphattak szót

Miért maradtunk ki a kongresszusból?

A Mozgóposta-főnökségen dolgozó munkatársunk írja

Szakszervezetünk V. kongresszusa két napon keresztül reggel 8 órától a késő esti órákig tárgyalta a magyar postásság és a Magyar Posta legfontosabb kérdéseit. A vitában 23-an szólaltak fel, de még legalább 40-en szerettek volna szót kapni, ha a kongresszus szűkre szabott ideje ezt lehetővé tette volna. Sajnos, azonban erre nem volt mód. Ezért sokan írásban küldték el véleményüket, javaslataikat. Az írásban benyújtott „hozzászólásokat" szakszervezetünk elnöksége alaposan átnézi, a bennük foglalt problémákat gondosan megtárgyalja és a legérdekesebb, legáltalánosabb kérdésekkel foglalkozókat ezeken a hasábokon — most, és lapunk következő számaiban — sorozatosan ismerteti, így szólaltatva meg azokat, akik a kongresszuson már nem kaphattak szót.

Azon szerencsés emberek közé tartozom, akik meghívottként részt vehettek a kongresszuson. Találkoztam a külföldi szaktársakkal. Éreztem a kongresszus megújító erejét, büszke voltam, hogy szakszervezetünk tagja lehettem. De a második nap délutánján keserű érzés lopózott a szívembe. Miért maradtunk ki mi, mozgópostások a kongresszusból? — kérdezte bennem egy keserű hang. A küldötteink itt voltak igaz, de a rövid idő miatt nem kaptak szót. Pedig kívánatos lett volna megemlékezni egy ország vérkeringését biztosító postai szervről. Ugy látjuk a mozgópostánál, hogy az évek folyamán felmerült és megoldásra váró kisebb-nagyobb panaszainkat nem vette eléggé figyelembe a régi központi vezetőség, s így azok nem is kerülhettek a kongresszus elé.

A nagybudapesti aktíva reménysugárt gyújtott a számunkra. A határozati javaslat egyik pontja kimondja, hogy az új központi vezetőség tagjai többet kívánnak foglalkozni a dolgozó tömegekkel, és a helyszínen akarnak meggyőződni az egyes munkaterületek problémáiról.

Mi, akik a keleti tömbben (Budapest 70, 72, 78, mozgópostafőnökség) földrajzilag közel vagyunk a szakszervezeti központhoz, tulajdonképpen nagyon messze vagyunk tőle. A szakszervezet vezetői nagyon ritkán jutnak hozzánk abból a célból, hogy a hivatalaink munkájában fennálló nehézségeket vagy problémákat megismerjék. Pedig kár, hogy ennyire magunkra hagynak minket!

Állítom, nem csupán anyagi kérdéseken múlik, hogy dolgozóink jobb munkakörülményeit biztosítsuk. Sokszor talán csak egy megfelelő lelki, vagy politikai támaszadás is elegendő lenne a dolgozóknak, hogy olykor többéves panaszoknak elejét vegyük.

Nem tudom, mások hogy vannak vele, de mi úgy tapasztaltuk, hogy megnyugtató és a dolgozóknak tetsző dolog az, ha a szakszervezet legfelsőbb vezetőivel megbeszélhetik életük és munkahelyük problémáit. Mennyi jó ötletet, mennyi ügyes kezdeményezést javasolnak ilyenkor a dolgozók! Milyen lelkesítő az a tudat, hogy épp a magunk évek, esetleg évtizedek óta végzett kicsiny munkaterületére kíváncsiak közmegbecsülésnek örvendő vezetőink. Egy-egy ilyen látogatáskor úgy érzi az ember, hogy az országos érdeklődés központjába kerül. S mindjárt jobb lesz a kedve, nagyobb a felelősségérzete, lelkesebb a munkája.

Szeretnénk megbeszélni a mozgópostákocsik korszerűsítésének kérdését. Uj öltözőszekrényeket kellene elhelyezni a vagonokban, külön kellene választani a mosdót és a WC-t. Gondoskodni kellene a melegvíz-ellátásról, a vizeskannák kedvező elhelyezéséről, az évek óta vajúdó szellőző berendezés megvalósításáról, a zsákok portalanításáról stb., stb. Vagy itt van a belső világítás kérdése! A mozgóposta-kocsikban gyakran kihuny a fény és akkor esetleg órákig állhat a munka. Vagy még valami, ha valaki a kocsiban munka közben megsérül, 75 százalékos táppénzben részesül. Dolgozóink kifogásolják ezt és azt szeretnék, ha a betegség időtartamára teljes fizetésüket kapnák meg. Lehet, hogy ez ma még túlzott követelésnek látszik. De akkor jöjjenek ki hozzánk, magyarázzák ezt meg, beszélgessünk róla, keressünk más megoldásokat.

Szeretnénk többet foglalkozni a postás fiatalság nevelésével is, és ehhez segítséget kérünk.

Szeretnénk, ha a „Postás Dolgozó" és a „Képes Postás" még népszerűbb lenne a hivatalunkban, ha a postások még inkább olvasnák. Igy egyszerűbbé válna a lapok terjesztése és inkább szélesedne az egyes postai szakágak megismerésében mindannyiunk látóköre.

Nekünk, mozgópostásoknak fáj, hogy a kongresszuson nem beszélhettünk munkakörünk problémáiról. Reméljük, hogy erre minél előbb sor kerül nálunk, egy megbeszélésen, vagy egy taggyűlésen. Szeretettel köszöntjük szakszervezetünk új központi vezetőségét, és azt üzenjük nekik: Szaktársak! Bízunk bennetek! Teljes erőnkből támogatjuk a munkátokat. Egyetértünk a kongresszusi határozatokkal! Várunk titeket, gyertek közénk minél előbb!

S. Fekete József
szakkezelő
Mozgópostafőnökség

Aranyérmet nyert a posta

Nyugat-Berlinben nemrégiben ért véget az a Nemzetközi Bélyegkiállítás, amelyen a Magyar Posta aranyérmet nyert. 104 bélyegsorozatunk összesen 630 művészi bélyegünket mutatta be. A Magyar Posta anyaga a nyugat-berlini kiállítás egyik szenzációja volt, és anyagunkkal a képünkön látható értékes aranyérmet nyertük.

HÍREK

A Szovjetunióban most emlékeznek meg az orosz bélyegkiadás 100. évfordulójáról. Az első orosz bélyegek 1858 januárjában jelentek meg. Az orosz bélyegkiadás 100 éves jubileumának ünnepén a szovjet posta 10 értékből álló bélyegsorozatot bocsát ki. A másik orosz bélyegsorozat újdonság a szputnyik bélyegsor, amely a közelmúltban jelent meg.

*

A Hódmezővásárhelyi 1-es postahivatalban kitűnő betétgyűjtési eredményeket értek el. Az elmúlt esztendőben a 700 000 forintot is meghaladta betétállományuk. A legjobb betétgyűjtő kézbesítők közé tartozik Palotás Pál, aki 80 000 és Fábián Gyula, aki 60 000 Ft betétet szerzett.

*

Bisztricz Eleménné, a Pesterzsébet 1. sz. hivatal dolgozója a kölcsönkötvény kifizetések alkalmával észrevette, hogy egy ügyfél hamisított kötvényt adott át beváltás végett. A kötvényt Lukácsovics Ferenc csoportvezetőhöz juttatta. Lukácsovics igazoltatta az ügyfelet, majd átadta az időközben helyszínre érkezett rendőrnek. A hivatal dolgozói körültekintő, ügyes eljárásukért minden dicséretet megérdemelnek.

*

Anglia fővárosában, Londonban, világító telefont mutattak be egy kiállításon. A készülék hívás esetén kivilágosodik. Ennek leginkább az orvosok vehetik hasznát, akiknek így éjjel sem kell külön lámpát használniok, hogy feljegyezzék a segélyt kérők címét.

*

Debrecenben 40 nyugdíjast látott vendégül a kultúrotthonban a postásszakszervezet nőtanácsa. A megható ünnepségen pénzsegélyt osztottak a nyugdíjasoknak, megvendégelték őket, s értékes kultúrműsort mutattak be tiszteletükre.

Nyílt levél!

Egy idősebb szaktársamnak ..

Budapest 72-es hivatal

Sokat vitatkoztam Önnel, kedves szaktárs, a 72-es hivatalban. Vitatkoztam, érveltem — de meggyőzni nem tudtam. Az ifjúságról volt szó — vagy ahogyan Ön mondta — a mai ifjúságról. Ezekről a neveletlen, felelőtlen gyerekekről —, akiket Ön annyira megvetett.

Miről is van szó? Arról, hogy Ön egyszerűen pálcát tört a mai fiatalság felett, anélkül, hogy kicsit gondolkodott volna. Igy mondta: „A mai fiatalság neveletlen, munkakerülő — s csak a divatnak hódol, nem érdekli más, csak a szórakozás." Aztán kijelentette: „Nem is érdemes törődni a mai fiatalsággal — úgy sem lesz már más ember belőlük."

Én már akkor is próbáltam egyet s mást elmondani Önnek — dehát faképnél hagyott — tárgyalni sem volt hajlandó velem.

De most mégis szeretnék Önnek elmondani néhány dolgot ezzel kapcsolatban.

Először is: merész dolog ítéletet mondani egy fiatal generáció felett — s még merészebb felületesen ítélkezni. Mai fiatalságról beszélt — úgy festve a dolgot, hogy csak a mai fiatalság a neveletlen, a felelőtlen. Nos, kedves szaktárs, ez nem úgy van! Az tény, hogy mindig a legfiatalabb korosztály a legkönnyelműbb — a legmeggondolatlanabb. Ezen nincs is csodálkozni való — hisz egy ifjú nem gondolkozhat még olyan megfontoltan, komolyan — ahogy a felnőttek gondolkoznak. Neveletlen, figyelmetlen fiatalok is vannak — ez is tény — de hogy minden mai fiatal ilyen, az nem felel meg a valóságnak. Mert nem igaz, hogy az egész fiatalság munkakerülő és divatőrült! Nézzen csak egy kicsit körül és rájön arra, hogy mennyire tévedett! Csak a hivatalunkban nézze meg; ifjúságunk munkájával elégedettek lehetünk. Hány és hány kezdeményezés, mennyi ötlet születik a fiatalok fejében! Mennyi helyen beszélnek az ifjúsági brigádok nagyszerűségéről — s ez mind azt bizonyítja, ifjúságunk hasznos építője társadalmunknak. Az igaz, hogy szeretnek divatosan öltözködni, vagy ahogyan Ön mondta jó magyarsággal, „flancolni". Dehát bűn ez? Bűn az, ha munka után csinosan, elegánsan sietünk színházba, moziba — vagy randevúra? Ön, kedves szaktárs, tévedett!

Az ifjúsági szervezet munkája bizonyítja; nem a közöny, hanem a tettrekészség jellemzi fiataljainkat. Persze Ön még nem volt egyetlen KISZ-gyűlésen sem — s nem hallotta, hogy milyen parázs viták színhelye az sokszor. Tenni akarunk valamit — dolgozni szeretnénk — ez a kívánság. S a 72-es hivatal fiataljai nem is szégyenkezhetnek; klubdélutánok, kirándulások, versenyek jelzik: jó úton haladunk.

Ez a helyzet a mai fiatalsággal és elvárjuk az idősebb nemzedéktől, hogy tanítson, támogasson bennünket, s Öntől is, kedves szaktárs — hogy ne nagyvonalú ítélkezésbe bocsátkozzon —, hanem segítsen, s meglátja, milyen jól megértjük majd egymást a fiatal és az idősebb postásnemzedék.

Az Ön tisztelője:

Sipos Miklós

*

A szerkesztőség szívesen fogad hozzászólásokat ehhez a cikkhez, sőt szeretné, ha az idősebb postásnemzedék véleményt nyilvánítana a fiatalok kérdéséről, a fiatalabb és idősebb postásnemzedék kapcsolatáról. E vitának, s a hozzászólásoknak elkövetkező számainkban tág teret kívánunk biztosítani.

A „Postás Dolgozó" szerkesztősége.

Sárospataki vélemény

A napokban befejeződött V. kongresszuson nem kaptam már szót, így most írásban mondom el észrevételeimet. A beszámolóval és a határozati javaslattal egyetértek. Egyetértek azzal, hogy emlékezünk 1956 októberére. Nekem is sok mesélnivalóm lenne erről. Sokszor halljuk még ma is, hogy az eredményeinket az ellenforradalomnak köszönhetjük. Ez nagy hiba, úgy érzem minden párttagnak szakszervezeti, vagy szakvonalon dolgozó funkcionáriusnak kötelessége e téves nézet megcáfolása, ellenkezőjének bebizonyítása. Az új vezetőséget arra kérem, bízzon a dolgozókban. Bízzanak meg bátor, merész feladatokkal, mi helyt fogunk állni, helytállunk, mert szeretjük népünket, mert szeretnénk meghálálni a bérrendezést, terveink túlteljesítésével. Takarékossági tervünket jóval túlszárnyaltuk s jutalomképpen 5000 forintot osztottunk szét. Sárospataki viszonylatban bevételi tervünket 116,5 százalékra teljesítettük, így igyekszünk a jövőben is meghálálni a bérrendezést.

A fiatalokat ért bírálathoz csak annyit: tény, soha ilyen lehetőség nem volt számukra semmilyen téren, mint ma. De az is tény, hogy sokan nem vesztették el a fejüket. A hivatal döntő többsége 1—6 esztendeje postás, s a fenti eredmény bizonyítja: tudnak dolgozni. S nem is fegyelmezetlenek, ha jól neveljük őket. Nálunk hat éve egy fegyelmi sem volt, sőt még vizsgálat sem.

Biztosítsák a versenyeknél a nyilvánosságot. Nem helyes, hogy a benevezett hivatalok egy félévig nem tudják, hogy állnak, hogy milyen jobb eredményt elérő hivatalok vannak, melyek az „Élüzem címért", vagy a „Kiváló hivatal" címért folyó versenyben jobb eredményt értek el. Ma sajnos csak akkor tudjuk meg, ki az első, ha a címet már odaítélték, talán azt sem tudjuk meg, miben voltunk gyengék, mit kell javítanunk. Javaslom, kéthavonta, vagy félévenként egyszer adjon ki a Postaigazgatóság néhány soros tájékoztatót a versenyről, s akkor még jobban kibontakozik a versengés.

Járásunk területén hosszú évek óta nem volt fegyelmi. Szeretném kiemelni, hogy a 19. hivatal közül kettő-három 3-as minősítésű, a többi mind 4-es, 5-ös.

Jólesett hallani a hírlapterjesztéssel kapcsolatos emberséges állásfoglalást. Én ezt még megtoldom. Igazságos-e az, hogy az a postán belül árusító osztály, legyen az bármelyik, ugyanannyi jutalékot kap, mint a kézbesítő, aki ázik-fázik, elázik a lába stb.

Nem, nem értek egyet. Szerintem, ha a kézbesítő 10 fillért kap, akkor a hivatalon belül árusító csak 5 fillért kapjon. Ez a szocialista igazság, nem a jelenlegi. Ez csak kevés embert érint, de szerintem igazságos lenne ezen változtatni. Kijelentem, szeretem a hírlap munkakört, s ha egyszer nem leszek hivatalvezető, járási csoportelnök, csakis a hírlaposztályra kérem magam.

Kossa elvtárstól is szeretnék kérni valamit. Ne általánosítsa azt a példát, amelyet elmondott, hogy a Lenin elvtárs arcképével díszített szakszervezeti lapot egyes helyeken nem vették meg, s hogy egyes helyeken pult alá kerülnek a napilapok. Kérem, hogy mindig nézze meg, hol van az a hivatal, s vizsgálja meg, hogy mi az oka az ilyen eseteknek.

Miért engedték meg, hogy az R. 3. szab. kiadása előtt oldalakban közöljék, hol vannak a ktsz-ek, TÜZÉP-ek stb. Mit segít a szabályzat azzal, Sárospatakon, hogy megtudom, hogy Békés megyében ilyen, meg olyan ktsz-ek vannak? Semmit. Ez csak arra volt jó, hogy több papír fogyjon, több szerkesztési díjat fizessünk.

A beruházásokról. Lehet, hogy karácsonyi és újévi lapokat csak azért nem kaptunk eleget, mert a Főosztály nem tudott biztosítani, vagy nem adott hitelkeretet? Pedig azt hiszem, hogy ez nagyon gyorsan megtérülő befektetés lett volna. Nem helyes így gátolni a hivatalok forgalmát. Mi dolgozni akarunk, hogy jól kiszolgáljuk ügyfeleinket, és hogy túlteljesítsük bevételi tervünket. Jobb hitelelosztást, jobb tervezést kérünk. Végül a külföldi utakról. Örülök, hogy összekötik a tapasztalatcserével. Ezt helyes kezdeményezésnek tartom, már régen vártuk ezt.

Köszönetemet fejezem ki a párt-, a szakszervezet és szakmai vezetőimnek, hogy kitüntettek a „Kiváló Dolgozó"-címmel. Igyekszem további munkámmal rászolgálni úgy a szakszervezeti, járási csoport elnökeként, mint hivatalvezetőként. Szeretném úgy vezetni a szakszervezetet, hogy az segítse a szakmai munkát, s ne csak tagdíjszedő intézménynek tartsák.

A sárospataki járási csoport szervezett dolgozóinak, s a magam nevében biztosítom, az új vezetőséget, hogy mellettük állunk. Jó egészséget kívánunk és sikerekben gazdag négy esztendőt.

Szaktársi üdvözlettel:

Szabó Géza
ellenőr, járási csoportelnök

HELYESBITÉS

Egy sajnálatos elnézés következtében lapunk kongresszusi különszámában, az újonnan megválasztott elnökség névsorából kimaradt Légrádi Jánosné (Eger 1.) elvtársnő neve, akit pedig a kongresszus egyhangúan választott az elnökség tagjai közé. Kérjük olvasóinkat, hogy utólagosan írják be az elnökség névsorába Légrádi Jánosné elvtársnőt. A „Postás Dolgozó" szerkesztősége.

SZOVJET ÜDVÖZLET

ДЕЛЕГАТАМ 7-го СЪЕЗДА ПРОФСОЮЗА РАБОТНИКОВ СВЯЗИ ВЕНГРИИ

Дорогие товарищи! Друзья!

ЦК профсоюза работников связи, рабочих автомобильного транспорта и шоссейных дорог Советского Союза шлет Вам и всем трудящимся Вашей отрасли наш горячий братский привет и поздравления по случаю съезда 7-го съезда профсоюза работников связи Венгрии.

Шлем Вам наши сердечные пожелания успеха в вашей плодотворной работе на благо и процветание нашего союза и всех трудящихся Венгрии.

Пусть крепнет нерушимая братская дружба венгерских и советских профсоюзов!

Да здравствует международная солидарность трудящихся всех стран!

Да здравствует мир во всем мире!

Президиум ЦК профсоюза работников связи, рабочих автомобильного транспорта и шоссейных дорог СССР

Москва, январь, 1958 г.

A szovjet postásszakszervezet üdvözlete szakszervezetünkhöz, amelyet Vaszilij Zsiganov elvtárs olvasott fel a kongresszuson.

Emberek, a vágyak néha csalnak!

Egy megtévedt postás szomorú példája

Méhész Imre monori lakos évek óta eredménytelenül totózott. Épp ezért örült a közelmúltban, amikor 10-es találatot ért el és ezzel 790 forintot nyert. Várva várta a pénzt, de az nem érkezett. Pedig a szelvényre ráírta a nevét, címét, jól olvashatóan. De a postás csak nem jött — így hát Méhész Imre érdeklődni kezdett. Abban az utcában, ahol lakott, *Burján Sándor* kézbesítő hordta a leveleket, és a pénzt. Burján maga is szenvedélyes totózó, aki izgatottan olvasta a lapokban a nagy totónyereményekről szóló híreket. „Nyerni fogok egyszer bizonyosan, nyerni fogok" mondogatta gyakran ismerőseinek. S a jövendő nyereség reményében kölcsönöket vett fel. Aztán szorongatni kezdték a hitelezők. Az adósnak fizetnie kellett. Burján olyan időpontban vitte ki Méhésznek a nyereményt, amikor az nem volt otthon. Igy hát a legegyszerűbb megoldást választotta — aláírta Méhész nevét, a pénzt kifizette hitelezőinek, a postán pedig úgy számolt el, mintha rendesen kikézbesítette volna az összeget.

A monori járásbíróság előtt a megtévedt kézbesítő így védekezett: „Azt hittem én is nyerek egy nagyobb összeget, amelyből ki tudom fizetni Méhész pénzét. Ez volt a vágyam. Sajnos nem így történt!"

A járásbíróság Burjánt 8 hónapi börtönre ítélte.

Emberek, a vágyak néha csalnak.

U. M.

Még öt hozzászólás

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezután

Horváth Kálmán

elvtárs (Miskolc) emelkedett szólásra. Bevezetőben a Horthy-kor postás életéről beszélt, majd ezzel kapcsolatban az ellenforradalomról. Azután a posta vezetőinek munkájáról beszélt. „Ugy vélem — mondotta — a kongresszus kissé egyoldalúan értékeli a posta szakvezetőinek munkáját. Helyes a hibákra rámutatni, de azt is meg kell mutatnunk, hogy 13 év óta abban, hogy a posta idáig fejlődött, részük van a szakvezetőknek is, akik becsületesen, odaadással dolgoztak a posta munkájáért. Támogassuk jobban ezeket a szakvezetőket, tanúsítsunk irányukban több megértést, bízzunk meg bennük jobban. Ezután a miskolci postás dolgozók fegyelmi kérdéseit fejtegette, majd a munkaverseny kérdésére tért át. Különösen a sajtóterjesztés területén hoz szép eredményeket a munkaverseny — mondotta. — Egy ezer lelkes községben, mint pl. Hidasnémeti, az 1956 szeptemberi adatokhoz viszonyítva 122 százalékos a sajtóterjesztés, vagy pl. Sárospatakon egy verseny keretén belül 128 előfizetőt szereztek a Népszabadságnak." Végezetül szakszervezetünk nemzetközi kapcsolatairól beszélt Horváth elvtárs. „Nemzetközi munkánk nem kielégítő — mondta. — Az itt felszólalt külföldi elvtársak hozzászólásából megtudtuk, hogy élnek, hogy dolgoznak más országok postásai. Ezekben az országokban sok tíz- és százezer postás dolgozik és munkájukból tanulnunk kell. Vegyük át tapasztalataikat, adjuk át a mi tapasztalatainkat. Küldjünk minél több küldöttséget a különböző országokba, de válogassuk meg, kiket választunk e küldöttségek tagjai sorába, hogy csak a rátermettek és a megfelelő szakmai tudással rendelkezők képviselhessék idegen országban a magyar postásságot" fejezte be hozzászólását Horváth Kálmán elvtárs.

Az V. Országos Postás Képzőművészeti és Fotokiállítás tanulságai

Szakszervezetünk ez évben rendezte meg az V. Postás Fotó- és Képzőművészeti Kiállítást.

A kiállítás megrendezésének az volt a célja, hogy egyrészt; képet nyerjünk fotó- és képzőművészetünk jelenlegi helyzetéről, irányáról és színvonaláról. Másrészt, hogy a postás képzőművészek alkotási kedvét serkentsük és hogy — a kiállítás lehetőségét felhasználva — segítsük őket törekvéseikben, művészetük továbbfejlesztésében.

A kitűzött célokat elértük. A kiállítás hozzásegített bennünket, a postás fotó- és képzőművészet jelenlegi helyzetének — elért eredményeinek és hibáinak — megismerésére. Mindezeken keresztül annak a felismeréséhez, hogy fotósaink és képzőművészeink lelkes munkája sokkal több segítséget és megbecsülést érdemel, mint amit eddig kapott a szakszervezet és a posta vezetőségétől. Bizonyítja ezt a kiállításra beérkezett anyag mennyiségileg és minőségileg is. Nincs szégyenkezni valónk sem a középművészeink, sem a fotósaink által beküldött alkotások színvonala miatt. Bizonyítják ezt a kiállítást megtekintő szakemberek és a nagyközönség által a vendégkönyvbe írott, vagy szóban elmondott vélemények is.

Bátran állíthatjuk, hogy mind a képzőművészet, mind a fotózás területén haladást, fejlődést mutat az V. Országos Kiállítás az elmúlt évekhez viszonyítva. A jövőre nézve pedig biztató eredményként könyvelhetjük el, hogy az idősebb korosztály mellett sok, új, fiatal tehetség is feltűnt alkotásaival ezen a kiállításon. *Sulyok Gabriella* rajzaival, *Osváth Miklós* akvarelljeivel, *Fátrai Imre* olaj- és pasztell-képeivel és még sokan mások. Lesznek tehát méltó folytatói *Kiss Zoltán, Ligeti Miklós, Kadnár János, Kálmán Béla* és a többi idősebb korosztálybeli postás képzőművészek által elkezdett munkának.

Örvendetes jelenség az is, hogy a fotóművészet egyre nagyobb tért hódít a postások körében, hogy egyre több postás válik hódolójává a művészi fotózás nemes szenvedélyének, és — ami a beküldött képek alapján megállapítható — mind a technikai felkészültség, mind a képalkotási készség, ugrásszerű fejlődést mutat.

A kiállítás az eredmények mellett felhívja figyelmünket néhány alapvető hibára is.

A hibák közül csak a két leglényegesebbet említjük itt meg. Egyik a szervezetlenség. Az ellenforradalom idején felbomlott Központi Képzőművész Kör, még ma sem működik. Nincs Központi Fotókör. Tehát egyik művészi ágnak sincs egy olyan felsőbb fóruma, amely magában foglalná a legképzettebb postás művészeket és amely — éppen azért, mert a legképzettebb művészekből tevődik össze — tanácsaival, munkájával a művészi szabadság megsértése nélkül — jó hatást gyakorolhatna a többi körökre.

Szakszervezetünk minden támogatást megad a Központi Képzőművész Kör és a Központi Fotókör létrehozásához. A Központi Kultúrotthon költségvetésében biztosítja a szükséges anyagi alapot működésükhöz és a legjobb művészpedagógusokat igyekszik megnyerni a körök vezetésére. De ennek a törekvésnek csak akkor lesz eredménye, ha a Központi Körökben a legjobb postás művészek önzetlenül dolgoznak majd.

A másik hiba — amelynek bizonyos mértékig az első az eredője, hogy a postás téma alig-alig tűnt fel a kiállítás anyagában. Nincs talán a postások életében, munkájában a művészt megihlető, a művész ecsetjére, vésőjére, vagy lencséjére méltó téma? Feltétlenül van. Csak az a baj, hogy eddig nem, vagy csak igen kevéssé foglalkoztak vele. Még a kísérletezésig, az útkeresésig is nagyon kevesen jutottak el. Más szakmák kiállításai sokkal több eredményt mutattak e téren. Ne féljenek a postás művészek saját szakmájuk szépségét ábrázolni. Ne torpanjanak meg, ha ez nem sikerül első próbálkozásra. Kísérletezzenek újból és újból. Ezzel tartoznak önmaguk postás mivoltának, tartoznak az össz-postásság iránti szeretetüknek és választott élethivatásuk megbecsülésének.

Az V. Országos Postás Képzőművészeti és Fotó Kiállítás ezekkel a nagyobb és fontosabb tanulságokkal zárult. Nem elég azonban a tanulságokat levonni. Azokat érvényesíteni, gyümölcsöztetni kell a postás képzőművészeti- és fotó-mozgalom terén minden képzőművésznek, fotósnak és nem utolsósorban a szakszervezet kulturális életét irányító szerveknek és személyeknek. Csakis ekkor kamatozik hasznosan az a nagy anyagi és erkölcsi energia, amelyet a lelkes, önzetlen rendezőgárda a kiállításra fordított.

Pintér Sándor,
a Kultúrnevelési osztály munkatársa

A béke erőinek növekedése

A világ lakosságának számarányához viszonyítva

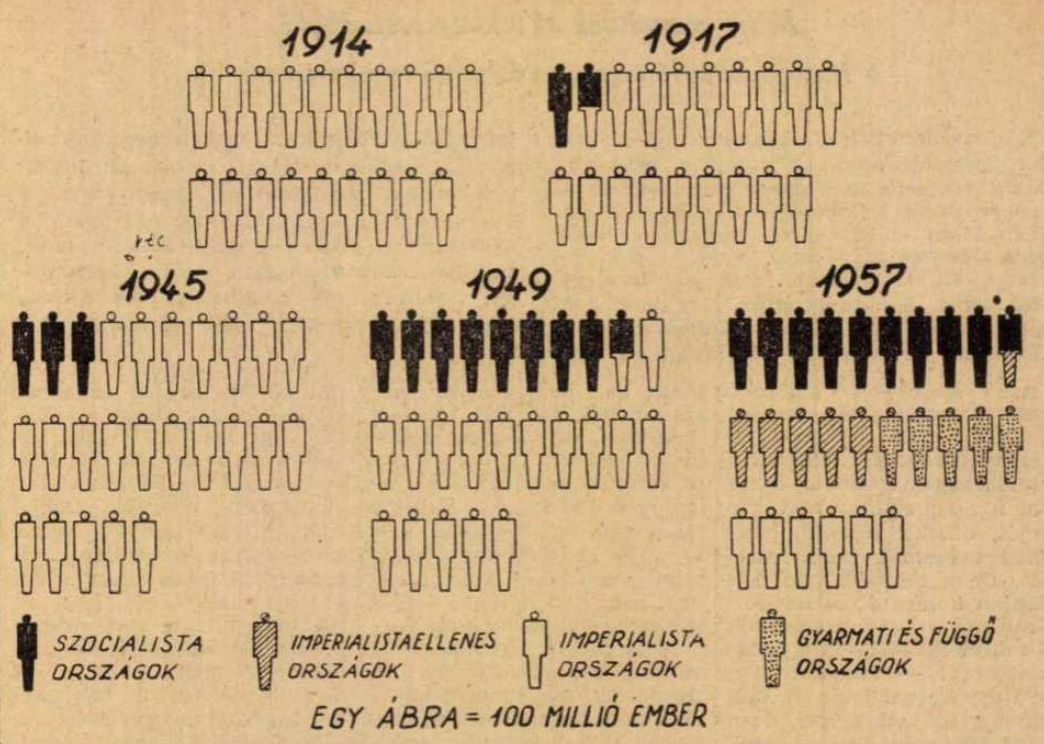

Pempőmentesen

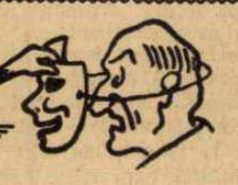

Két postás-könyvtáros szomorú vallomása...

Művelődni vágyó ember vagyok, így szükségét érzem, hogy érdeklődésemnek megfelelően kiválasztott könyvek tegyék tartalmasabbá életemet. Érdeklődési köröm azonban oly szétágazó, hogy sem anyagi erőm, sem lakásviszonyom nem teszi lehetővé olyan házikönyvtár összeállítását, mely minden felmerülő kérdésre választ adna. Könyvvásárlásaim ellenére gyakran fordulok közkönyvtárakhoz, hogy az emberi tudás és szórakozás valamennyi területével kapcsolatos könyveket kölcsönkérjem és elolvassam. Legutóbb a Budapest 72. és a Budapest 70. sz. postahivatal könyvtárában jártam, ahol „pempőmentesen", vagyis minden szépítés nélkül elbeszélgettem a könyvtárosokkal.

ESZES ELEMÉRNÉ a Budapest 72. sz. postahivatal könyvtárosa így beszélt: „Nem vagyok függetlenített könyvtáros. Hetenként két alkalommal állok az olvasók rendelkezésére. *602 könyvkölcsönző tagunk 2900 mű között válogathat.* Hivatalunk 612 dolgozója majdnem mind beiratkozott olvasó. Ezzel azonban nem kérkedem. Arra lennék büszke, ha mindezek *olvasnának* is. De csak kevesen olvasnak... Azt szeretném, ha 1958-ban a könyvtári tagok több könyvet kölcsönöznének és többet olvasnának."

BENCZE JÓZSEF, a Budapest 70. sz. postahivatal függetlenített könyvtárosa így beszél: „1957 július közepétől nemcsak a Budapest 70. könyvtárosa vagyok, hanem a Mozgóposta Főnökség, Budapest 78-é is. A két hivatal létszáma meghaladja az 1800 főt, a könyvtárnak mégis csak 589 beiratkozott tagja van. Azaz a dolgozóknak mindössze egyharmad része visz kölcsön könyvet. Sajnálatos tény, hogy az osztályvezetők, csoportvezetők, bizalmiak nem buzdítják olvasásra a dolgozókat, akik kevés kivételtől eltekintve nem is kölcsönöznek könyveket a könyvtárból. Az olvasókra is panaszom van. Nem vigyáznak a kölcsönvett könyvekre, elpiszkítják, összefirkálják azokat és nem szolgáltatják vissza határidőre a köteteket.

Jó lenne, ha 1958-ban a két hivatal dolgozói tömegesen iratkoznának be a könyvtárba, sűrűbben vinnének és olvasnának könyveket."

A két könyvtáros vallomása bizony terhelő. Hiába költ Bencze József 5000 forintot évente új könyvekre, hiába kér könyveket Eszes Elemérné, még a központi könyvtárból is — a dolgozók nagy része nem olvas.

Pedig OLVASNI KELL! Mert nem az iskolának, az életnek tanulunk! — Ezt már 2000 esztendeje tudták és hirdették a latinok. Ti miért felejtitek el most postás dolgozók?!

—r.—

IGAZSÁGTALANSÁG!...

Mottó: „Mindig akadnak emberek (szerencsére kevesen!), akiknek életelvük; először „Én" jövök, másodszor jövök „Én", harmadszorra „Én" következem, azután nem jön senki, és végül csak „Én" jöhetek.

*

Elhatároztam — nem titkolom tovább! Tudja meg mindenki!... Én vagyok a „Nagy Fotós"!

Képeim — szerénytelenség nélkül mondom! — egytől egyig utolérhetetlen remekművek. Ezt megmondhatja minden igazi szakember, fotóművész. Dehát nálunk olyan kevés az igazi szakember! Sajna, rajtam, meg a nagyanyámon kívül nincs is több. Vagy ha van, az mind más befolyása alatt áll, gerinctelen emberek egytől egyig!

Persze arra is kíváncsiak, miért mondom én ezt?

Hát azért, mert ami sok, az sok! És ami több, az még a soknál is több!

Márpedig a soknál is több, hogy én megint nem nyertem díjat mindenkit lepipáló fotóremekeimmel a Postások Országos Fotókiállításán. Ez abszurdum!... Képzeljék!... Én!... A Nagy Fotós!... Nem nyertem még csak egy ócska oklevelet sem! Hát van igazság a földön?!

Nincs!... Nincs!... Pláne nincs a szakszervezetben. Micsoda zsürit állítottak össze?! Direkt én ellenem! Ők azt mondják, a Fotószövetség delegálta őket. Ja persze... Ezt mindjárt gondolhattam volna. Ilyen ostobák csak a szakszervezetiek lehetnek. Hát miért nem bízták ezt rám? Nem történt volna ilyen égbekiáltó igazságtalanság! De nehogy azt higgyék, hogy anyagias vagyok, nem okvetlenül a 800 forintos első díjat követelem én. Végszükség esetén — amibe mindig benne vagyok — megelégedtem volna a 600 forintos második díjjal is. Abba meg már bele se szóltam volna, hogy az okleveleket kinek adják! Hát nincs igazam, kedves szaktársaim?!

— „Nagy Fotós" —

EGY ISMERETLEN CSÁSZÁR MEG A TÖBBIEK

Nemrégiben új nevet kapott a XIV. kerület egyik utcája. A frissen festett táblákon szokatlan név betűi sorakoznak: *CHÁZÁR*. Azok, akik *Házárnak* ejtik, nem is gyanítják, hogy az elég gyakori *Császár* névhez van szerencséjük, hogy ez a *Császár* annyiban különbözik a többiektől, hogy a régi magyar helyesírásban közkeletű *ch*-val jelölte nevének *cs* hangját, *z*-vel pedig az *sz* mássalhangzót. Nehéz magyar utcaneveink között azonban mégsem ő a császár, hanem a *Dessewffynek* írott *Dezsőfi*, amely az *ő* kevesek által ismert *ew* jelölésével és a *zs*-t jelentő *ss*-sel még több embert tesz próbára.

Cházáron és *Dessewffyn* kívül még számos hagyományos írású tulajdonnév állít kisebb-nagyobb csapdákat a gyanútlan olvasóknak. Közülük idejegyzünk néhányat a buktatók elkerülését lehetővé tevő rövidke magyarázattal együtt. *Thököly* azért *Tököli*, mert az *y* közönséges *i* hangot jelöl, tehát nem alkot *ly*-t az előtte álló *l*-lel. Ezért hibás a *Tököj* ejtés. Helyesen *Józsika* utcáról beszélünk, nem *Jósikáról*, minthogy itt az *s* betű *zs*-t jelent, akárcsak *Dessewffy* esetében is. *Ötvösnek* hangzik az a bizonyos *Eötvösnek* írott név, mivel az *eö* az *ö* hanggal egyenlő értékű. *Széchenyi* nevében az *e* betű *é* magánhangzó jelölője. A helyes ejtés éppen ezért *Szécsényi*, nem pedig *Szécsenyi*.

Bethlen és *Klauzál* érdekében is fel kell szólalnunk. Szükséges, hogy megvédjük őket azok ellen, akik *Klauzár* és *Bethlehen* utcát emlegetnek.

A hagyományos írású tulajdonnevek buktatóit kellő óvatossággal mindig elkerülhetjük. Ha nem vagyunk egészen bizonyosak valamiben, inkább kérdezősködjük, kérjünk tanácsot hozzáértőktől, semhogy a hibás kiejtést, vagyis a rossz példát kövessük. Legyen már végre a jó példa is ragadós!

Hernádi Sándor

KÖZLEMÉNY

Értesítjük olvasóinkat, hogy a jövőben a Postás Szakszervezet Központi Könyvtárából is kölcsönözhetnek postai szakkönyveket. Az újonnan megjelenő és a könyvtárban megtalálható szakkönyvek jegyzékét folyamatosan közöljük.

A kölcsönzés feltételei:

A kölcsönzés postai úton történik. A könyvigényléseket a helyi könyvtárosnak vagy könyvtármegbízottnak kell benyújtani. Ahol nincs könyvtáros, ott közvetlenül a Központi Könyvtárból (Bp., VI., Benczur u. 27.) levélben kell kérni a kívánt könyvet. A kölcsönzési idő egy hónap. Könyvet csak postásdolgozóknak lehet kiadni.

Uj könyvek jegyzéke:

Technológiai ismeretek. (Anyag- és gyártásismeret.)
Műszaki rajzismeretek. (A szakosított középfokú oktatáshoz.)
Számvitel, pénz- és anyaggazdálkodási ismeretek. (A műszaki végrehajtó szolgálat adminisztratív dolgozói részére.)
Nemzetközi levelezés. (Postaforgalmi tanfolyamok számára.)
Távközlés. (Középfokú tankönyv.)
Postakezelés. (Középfokú tankönyv.)
Postaföldrajz. (Középfokú tankönyv.)
Igazgatási és jogi ismeretek. (Középfokú tankönyv.)
Híradástechnika. (Középfokú tankönyv.)
Pénztárkezelés. (Középfokú tankönyv.)
Elektroncsövek. (Középfokú tankönyv.)
Munkavédelem és balesetelhárítás.
Híröszlés-történet, igazgatás és ellenőrzés. (Felsőfokú tankönyv.)
Gyakorlati útmutató kábelszerelési munkához.
Magyar — francia — német — angol postai szakkifejezések gyűjteménye.
A Morze-rendszerű táviratozás tankönyve.
C. C. I. T. ajánlások.
Vajda Zoltán: Erősítőállomások áramellátó berendezései és azok üzemvitele.
Nádor Lajos: Helyközi távbeszélő központok tervezési irányelvei.
Czappán Szilárd: Táviró és távbeszélő vonalak építése.

Edison tévedése

Bell a telefon feltalálója nem volt elektrotechnikus. Az első telefonok elkészülte után Edisonhoz vitte találmányát és kérte tegyen vele valamit. Edison nem mondott nemet. Módosította a szerkezetet, de nem jutott tovább.

Az akkor még fiatal Puskás Tivadar ebben az időben érkezett Amerikába. Felkereste Edisont, aki felismerte képességeit és munkatársnak szerződtette. Puskást érdekelte a távbeszélő. Maga is tervezett már hasonlót. Edison azonban a vállát vonogatta: „Nem túl értékes dolog ez, Puskásom, nem sokat ér az egész. De ha akarja próbálkozzon meg vele, hátha ki tud sütni valamit."

Edisont ekkor már a villanyvilágítás megoldásának óriási problémája foglalkoztatta. Hagyta hát dolgozni Puskást. És Puskás dolgozott! Edisonnak köszönhette, hogy feltalálta és szabadalmaztatta a telefonközpontot.

U. M.

HALLOTTUK

Rövidesen pénzszámláló gépet kapnak a posta dolgozói. Ezek az automatikus berendezésű gépek sok fáradtságtól kímélik majd meg a naponként rengeteg váltópénzzel dolgozó szaktársainkat. A gépeket rövidesen üzembehelyezik.

Nemrégiben nagysikerű kultúrestet rendeztek a Központi Kábelüzem dolgozói. Az est keretében bemutatták a „Háry János a királynál" című vidám mesejátékot.

x Lakáscsere: Kétszoba konyhás, hivatali lakásomat elcserélném hasonló budapesti lakásért. Bővebb felvilágosítást ad: Kertész Nándorné hivatalvezető, Kisterenye, postahivatal.

*

Felhívjuk a volt Postás Vörösezredben tényleges szolgálatot teljesített harcostársaink figyelmét, hogy 1958. február hó 16-án a postásszakszervezet Központi Kultúrotthonában, Budapest, VI., Benczúr u. 27. baráti összejövetelt tartunk. Kérjük volt bajtársainkat, hogy ezen a baráti összejövetelen minél nagyobb számban jelenjenek meg. A találkozóval kapcsolatos kérdésekre a választ Farkasházi elvtárs adja meg a 188—300-as telefonszámon.

A volt Postás Vörösezred Bajtársi Köre.

Klub-élet a Posta Járműtelepen

Csinos terem a második emeleten. Az asztalokon hófehér terítő, rajta virág, a teremben zongora, rádió, biliárd. Ez a Járműtelep klubja, itt szórakoznak dolgozóink. 1957. márciusában nyitottuk meg a munkásklubot azért, hogy dolgozóink szórakozás közben is közelebb kerüljenek egymáshoz.

Azóta sok dal, tánc, nevetés hangzott el az otthonos falak között. Hetente háromszor tartunk klubnapot — szerdán zene és tánc van. Megszerveztük a rendszeres filmvetítést. Jókedv, derű, vidámság, amerre nézünk a klubban. Szeretnek eljárni ide a szaktársak.

A napi munka után második otthonunk a klub, itt találkozunk, szórakozunk, s nagy-nagy szeretettel ide várunk minden postás dolgozót!

Banga Sándor

Fájdalommal búcsúzunk azoktól a postás dolgozóktól, akik az elmúlt hetek során örökre elhagytak bennünket. **Bene Imre** (Berettyóújfalu), **Besze István** (Miskolc 10), **Cirbusz Imre** (Kondoros), **Csorba Imre** (Jánoshalma), **Finta Ferenc** (Szombathely 1), **B. Juhász Ferenc** (Ravel), **Kelemen István** (Himód), **Lakatos József** (Budapest 72), **Németh István** (Bu-Vid Hál. ép), **Varga Gyula** (Balatonalmádi), **Szathmáry Géza** (Távbesz. Díjb. Hiv.), **Magyar István** (Mozgópostafőnökség), **Barna Júlia** (Pilisicsaba) emlékét szeretettel őrizzük meg szívünkben és emlékezetünkben.

POSTÁS DOLGOZÓ.
A Postások Szakszervezetének lapja.
Felelős szerkesztő: Horn Dezső
Szerkeszti a szerkesztő bizottság.
Megjelenik havonta egyszer.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, XIV, Cházár András utca 13.
Szikra Lapnyomda.
F. v.: Kulcsár Mihály.